

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

22. listopada 2015.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Socijalna sigurnost – Uredba (EZ) br. 883/2004 – Članak 67. – Uredba (EZ) br. 987/2009 – Članak 60. stavak 1. – Priznanje prava na obiteljska davanja u slučaju razvoda – Pojam ‚uključena osoba‘ – Zakonodavstvo države članice kojim se predviđa priznanje prava na obiteljske doplatke roditelju s kojim dijete živi u zajedničkom kućanstvu – Boravište tog roditelja u drugoj državi članici – Nepodnošenje zahtjeva za obiteljske doplatke od strane tog roditelja – Eventualno pravo drugog roditelja da podnese zahtjev za priznanje prava na te obiteljske doplatke“

U predmetu C-378/14,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud, Njemačka), odlukom od 8. svibnja 2014., koju je Sud zaprimio 7. kolovoza 2014., u postupku

Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Sachsen

protiv

Tomislawa Trapkowskog,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Tizzano, potpredsjednik suda, u svojstvu vršitelja dužnosti predsjednika prvog vijeća, F. Biltgen, A. Borg Barthet, M. Berger i S. Rodin (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: V. Tourrès, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 17. lipnja 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za T. Trapkowskog, C. Rebber, *Rechtsanwalt*,
- za nizozemsku vladu, B. Koopman i M. Bulterman, u svojstvu agenata,
- za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agenta,
- za vladu Ujedinjene Kraljevine, V. Kaye, u svojstvu agenta, uz asistenciju J. Holmesa, *barrister*,
- za Europsku komisiju, S. Grünheid i D. Martin, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez njegova mišljenja,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 60. stavka 1. druge i treće rečenice Uredbe (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 284, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 171.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Bundesagentura für Arbeit – Familienkasse Sachsen (Savezni zavod za zapošljavanje – Fond za obiteljske doplatke u Saskoj, u daljnjem tekstu: BfA) i T. Trapkowskog, u vezi s odbijanjem Saveznog fonda za zapošljavanje da isplati obiteljske doplatke T. Tarpowskom za njegovo dijete koje živi s majkom u Poljskoj.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba br. 883/2004

- 3 U članku 1. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, str. 1. i ispravak SL L 200, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 3., str. 160.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 465/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. (SL L 149, str. 4.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 6., str. 328.; u daljnjem tekstu: Uredba br. 883/2004), propisano je:

„U smislu ove Uredbe:

[...]

(i) ‚član obitelji‘ znači:

1. i. bilo koja osoba definirana ili priznata kao član obitelji ili određena kao član kućanstva zakonodavstvom na temelju kojeg ostvaruje davanja;

[...]“

- 4 Članak 2. stavak 1. te uredbe propisuje:

„Ova se Uredba primjenjuje na državljane države članice, osobe bez državljanstva i izbjeglice koje borave u državi članici na koje se primjenjuje ili se primjenjivalo zakonodavstvo jedne ili više država članica, kao i na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe.“

- 5 Članak 11. stavci 1., 2. i 3. navedene uredbe glase:

„1. Na osobe na koje se primjenjuje ova Uredba, primjenjuje se zakonodavstvo samo jedne države članice. To se zakonodavstvo određuje u skladu s ovom glavom.

2. U smislu ove glave, za osobe koje primaju novčana davanja zbog ili kao posljedicu njihove djelatnosti u svojstvu zaposlenih ili samozaposlenih osoba, smatra se da obavljaju spomenutu djelatnost. To se ne primjenjuje na invalidske, starosne ili obiteljske mirovine, ili na mirovine za ozljede na radu ili profesionalne bolesti, ili na novčana davanja za bolest kojima se pokrivaju troškovi liječenja na neograničeni rok.

3. Podložno člancima od 12. do 16:

(a) na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u državi članici primjenjuje se zakonodavstvo te države članice;

[...]"

6 Članak 67. spomenute uredbe glasi:

„Osoba ima pravo na obiteljska davanja u skladu sa zakonodavstvom nadležne države članice, uključujući i davanja za članove svoje obitelji koji borave u drugoj državi članici, kao da borave u prvoj državi članici. Međutim, umirovljenik ima pravo na obiteljska davanja u skladu sa zakonodavstvom države članice koja je nadležna za njegovu mirovinu.“

7 U članku 68. stavku 1. iste uredbe, pod naslovom „Pravila prednosti u slučaju preklapanja“, uređena su „pravila prednosti“ ako su tijekom istog razdoblja i za iste članove obitelji predviđena davanja na temelju zakonodavstva više od jedne države članice.

Uredba br. 987/2009

8 Sukladno članku 60. stavku 1. Uredbe br. 987/2009:

„Zahtjev za obiteljska davanja upućuje se nadležnoj ustanovi. Za potrebe primjene članka 67. i 68. osnovne uredbe, u obzir se uzima situacija čitave obitelji kao da se na sve uključene osobe primjenjivalo zakonodavstvo dotične države članice i kao da su tamo imale boravište, posebno u pogledu prava osobe da zatraži takva davanja. Ako osoba koja ima pravo zatražiti davanja ne iskoristi svoje pravo, nadležna ustanova države članice čije se zakonodavstvo primjenjuje uzima u obzir zahtjev za obiteljska davanja koji je podnio drugi roditelj, osoba koja je izjednačena s roditeljem ili osoba ili ustanova koja nastupa u svojstvu skrbnika djeteta ili djece.“

Njemačko pravo

9 Članak 64. stavci 1. i 2. Zakona o porezu na dohodak (Einkommensteuergesetz, u daljnjem tekstu: EStG) glasi:

„1) Za svako dijete obiteljski doplatci isplaćuju se samo i isključivo jednoj osobi koja na njih ima pravo;

2) Ako na njega ima pravo više osoba, obiteljski doplati isplaćuju se onome s kim dijete živi u zajedničkom kućanstvu. Ako dijete stanuje u zajedničkom kućanstvu obaju roditelja, kućanstvu jednog roditelja i njegova bračnog druga, udomitelja ili djeda i bake, oni moraju sporazumno odrediti tko će primati naknadu. [...]"

Glavni postupak i prethodna pitanja

10 T. Trapkowski, koji boravi u Njemačkoj, razveo se od supruge; ona živi u Poljskoj s njihovim djetetom koje je rođeno u travnju 2000.

- 11 Od siječnja 2011. do listopada 2012. T. Trapkowski su u određenom vremenskom razdoblju povremeno isplaćivane naknade za nezaposlenost. Međutim, od studenoga 2011. do siječnja 2012. te od 1. do 22. veljače 2012. bio je zaposlen u Njemačkoj te su mu nakon toga isplaćivane naknade na temelju njemačkog prava socijalne sigurnosti.
- 12 U kolovozu 2012. T. Trapkowski je BfA-i podnio zahtjev za obiteljske doplatke za razdoblje od siječnja 2011. do listopada 2012. za svojeg sina. U tom razdoblju majka djeteta, koja je obavljala profesionalnu djelatnost u Poljskoj, nije primila niti je tražila ostvarenje prava na obiteljske doplatke ni na temelju njemačkog ni na temelju poljskog zakonodavstva.
- 13 Odlukom od 3. rujna 2012. BfA je odbila zahtjev T. Trapkowskog s obrazloženjem, kao glavni razlog, da na temelju njemačkog prava pravo na obiteljske doplatke ima majka djeteta. Prigovor protiv te odluke također je odbijen.
- 14 Finanzgericht Düsseldorf (Financijski sud u Düsseldorfu), suprotno tomu, prihvatio je tužbu koju je T. Trapkowski podnio protiv odluke BfA-e od 3. rujna 2012. i protiv odluke o odbijanju prigovora. Naime, taj je sud smatrao da na temelju njemačkog prava on ima pravo na obiteljske doplatke i da se to pravo, na temelju članka 11. stavka 1. i stavka 3. točke (a) Uredbe br. 883/2004, mora primijeniti na njegov slučaj.
- 15 Nadalje, uvijek prema stavu Finanzgerichta Düsseldorf (Financijski sud u Düsseldorfu), na temelju fikcije iz članka 60. stavka 1. druge rečenice Uredbe br. 987/2009 valja uzeti kao da obitelj T. Trapkowskog boravi u Njemačkoj. Stoga u glavnom postupku nije došlo do sukoba prava u smislu članka 68. Uredbe br. 883/2004 s obzirom na to da majka djeteta ne može tražiti obiteljske doplatke u Poljskoj.
- 16 Finanzgericht Düsseldorf (Financijski sud u Düsseldorfu) zaključio je da je smisao članka 60. stavka 1. Uredbe br. 987/2009 taj da spriječi da osoba koja napusti jednu državu članicu da bi došla u drugu državu članicu izgubi svoja prava, a ne da ograniči ili ugasi prava osobe koja boravi na državnom području.
- 17 BfA je protiv odluke Finanzgerichta Düsseldorf (Financijski sud u Düsseldorfu) podnijela reviziju, ističući da su osobe na koje se primjenjuje Uredba br. 883/2004 podložne zakonodavstvu samo jedne države članice. Sukladno odredbama njemačkog zakonodavstva, obiteljska davanja isplaćuju se onoj osobi kod koje dijete živi u zajedničkom kućanstvu.
- 18 BfA smatra da zajedničko tumačenje članka 67. stavka 1. Uredbe br. 883/2004 i članka 60. stavka 1. Uredbe br. 987/2009 te sudske prakse Suda dopušta zaključak da je, u glavnom postupku, na temelju njemačkog zakonodavstva glavni korisnik prava na obiteljska davanja majka djeteta, a ne T. Trapkowski.
- 19 Sud koji je uputio zahtjev naglašava da njemačko pravo predviđa da se obiteljski doplatci isplaćuju isključivo jednom utvrdivom korisniku. Sukladno tom pravu, ti se doplatci dodjeljuju onom roditelju s kojim dijete živi u njegovu kućanstvu, s obzirom na to da prema općem iskustvu osoba kojoj je dijete povjereno na čuvanje snosi najviše troškova uzdržavanja. U tom pogledu, on pita može li primjena prava Unije u glavnom postupku dovesti do ukidanja prava T. Trapkowskog na obiteljske doplatke.
- 20 Navedeni sud primjećuje da to što tuženikova bivša supruga ne ostvaruje pravo na poljska obiteljska davanja nije relevantno za odluku o tome primjenjuje li se u glavnom postupku Uredba br. 883/2004. Nadalje, taj isti sud navodi da, na temelju njemačkog prava, okolnost da su roditelji djeteta razvedeni ne znači da ih se ne može smatrati članovima obitelji kojima se mogu isplatiti obiteljska davanja.

- 21 S obzirom na to da je fikcija iz članka 60. stavka 1. Uredbe br. 987/2009 primjenjiva, sud koji je uputio zahtjev smatra da se ne može *a priori* isključiti, posebno ne u odnosu na članak 68.a Uredbe br. 884/2004, tumačenje prema kojemu majka djeteta može imati pravo na obiteljska davanja s obzirom na to da, sukladno toj fikciji, valja smatrati kao da boravi u Njemačkoj i kao da dijete živi s njom u njezinu kućanstvu.
- 22 Međutim, ako bi takvo tumačenje bilo dopušteno, sud koji je uputio zahtjev pita priječi li članak 60. stavak 1. treća rečenica Uredbe br. 987/2009 da se u glavnom postupku primijeni članak 64. stavak 2. EStG-a, prema kojemu samo roditelj s kojim dijete živi u njegovu kućanstvu može zatražiti obiteljske doplatke, ili pak treba razlikovati pravo na podnošenje zahtjeva za obiteljske doplatke – pravo koje bi se moglo priznati T. Trapkowski – i pravo na stvarnu isplatu takvih doplataka – pravo koje je rezervirano isključivo za njegovu bivšu suprugu s obzirom na to da dijete živi s njom u zajedničkom kućanstvu.
- 23 Konačno, ako članak 60. stavak 1. treću rečenicu Uredbe br. 987/2009 treba tumačiti na način da se pravo na obiteljska davanja prenosi na roditelja koji boravi na državnom području kada prvi korisnik davanja koji boravi u drugoj državi članici nije podnio zahtjev, nacionalni sud postavlja pitanje koliko treba proći vremena da bi se prvi korisnik smatrao osobom koja nije podnijela zahtjev.
- 24 U tim je okolnostima Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li u slučaju u kojem osoba koja živi u jednoj državi članici (u tuzemstvu) i ima pravo na obiteljske doplatke za djecu koja žive u drugoj državi članici (u inozemstvu) kod drugog supružnika od kojeg živi odvojeno primijeniti članak 60. stavak 1. drugu rečenicu Uredbe br. 987/2009 tako da je učinak pravne fikcije, prema kojoj se za potrebe primjene članka 67. i 68. Uredbe br. 883/2004 – posebno u pogledu prava osobe da podnese zahtjev za obiteljske doplatke – uzima u obzir situacija čitave obitelji kao da se na sve uključene osobe primjenjuje zakonodavstvo dotične države članice i kao da tamo borave, taj da pravo na obiteljske doplatke ima isključivo roditelj koji živi u drugoj državi članici (u inozemstvu) jer nacionalno pravo prve države članice propisuje da u slučaju više ovlaštenika obiteljskih doplataka pravo na njega ima onaj roditelj s kojim dijete živi u zajedničkom kućanstvu?
2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje:
- Treba li u situaciji prikazanoj pod 1. članak 60. stavak 1. treću rečenicu Uredbe br. 987/2009 tumačiti tako da roditelj koji živi u državi članici (u tuzemstvu) ima pravo na obiteljske doplatke prema nacionalnom pravu jer roditelj koji živi u drugoj državi članici (u inozemstvu) nije podnio zahtjev za obiteljske doplatke?
3. U slučaju odgovora na drugo pitanje u situaciji prikazanoj pod 1. da nepodnošenje zahtjeva roditelja koji živi u drugoj državi Europske unije dovodi do prelaska prava na obiteljske doplatke na roditelja koji živi u tuzemstvu:
- Nakon kojeg razdoblja treba smatrati da roditelj koji živi u drugoj državi Europske unije nije iskoristio pravo na obiteljske doplatke u smislu članka 60. stavka 1. treće rečenice Uredbe br. 987/2009, tako da ono pripada roditelju koji živi u tuzemstvu?“

O prethodnim pitanjima

Uvodna razmatranja

- 25 Kako bi se odgovorilo na prethodna pitanja, valja uvodno navesti da osoba, kao što je T. Trapkowski, koja je povremeno zaposlena u jednoj državi članici, u ovom slučaju u Saveznoj Republici Njemačkoj, i koja usto ima boravište u njoj ulazi u područje primjene Uredbe br. 883/2004 na temelju njezina članka 2. stavka 1. i članka 11. stavka 3. točke (a).
- 26 Nadalje, nije sporno da davanje o kojem se raspravlja u glavnom postupku, čiji je cilj smanjiti terete koji se odnose na uzdržavanje djeteta, ulazi u pojam „obiteljskog davanja“ u smislu Uredbe br. 883/2004 (vidjeti presude Offermanns, C-85/99, EU:C:2001:166, t. 41. i Lachheb, C-177/12, EU:C:2013:689, t. 35.).
- 27 Nadalje, u odnosu na pojam „član obitelji“ iz članka 1. stavka 1. točke (i), 1., i. Uredbe br. 883/2004 proizlazi da taj pojam obuhvaća „bilo koju osobu definiranu ili priznatu kao član obitelji ili određenu kao član kućanstva zakonodavstvom na temelju kojeg ostvaruje davanja“.
- 28 U predmetnom slučaju, iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da je u njemačkom zakonodavstvu utvrđeno koje osobe imaju pravo na obiteljska davanja a da pritom nije izričito definiran pojam „član obitelji“.
- 29 Međutim, kao što je to naveo sud koji je uputio zahtjev, pravo na obiteljska davanja za dijete priznaje se, sukladno njemačkom pravu, roditeljima toga djeteta u prvom stupnju, bez obzira na to jesu li vjenčani ili ne.
- 30 Na toj osnovi navedeni sud ističe da se, u odnosu na pravo na obiteljska davanja, dijete o kojemu se raspravlja u glavnom postupku i njegova majka moraju smatrati članovima obitelji T. Trapkowskog u smislu njemačkog prava.
- 31 Nije na Sudu da dovodi u pitanje takav navod koji se temelji na predmetnom nacionalnom pravu, prema tumačenju nacionalnog suda (vidjeti u tom smislu presudu Šlanina, C-363/08, EU:C:2009:732, t. 27.).
- 32 U odnosu na primjenjivost pravila prednosti iz članka 68. stavka 1. Uredbe br. 883/2004 u slučaju preklapanja, valja ponoviti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, da bi se moglo smatrati da takav slučaj preklapanja postoji, nije dovoljno da su davanja dospjela u državi članici u kojoj dotično dijete boravi a da, usporedno s time, postoji samo mogućnost njihove isplate u drugoj državi članici u kojoj radi jedan od roditelja toga djeteta (presuda Schwemmer, C-16/09, EU:C:2010:605, t. 52. i navedena sudska praksa).
- 33 Stoga, s obzirom na to da majka djeteta o kojoj se raspravlja u glavnom postupku nije mogla tražiti priznanje prava na obiteljska davanja u Poljskoj, ta se pravila prednosti ne primjenjuju u glavnom postupku.

O prvom prethodnom pitanju

- 34 Svojim prethodnim pitanjem sud koji je uputio zahtjev želi u biti doznati treba li članak 60. stavak 1. drugu rečenicu Uredbe br. 987/2009 tumačiti na način da fikcija koja je predviđena tom odredbom može dovesti do toga da se prizna pravo na obiteljska davanja osobi koja ne boravi na području države članice koja je nadležna za njihovu isplatu.

- 35 Kako bi se odgovorilo na to pitanje valja, kao prvo, podsjetiti da je učinak fikcije iz članka 67. Uredbe br. 883/2004 taj da osoba može tražiti obiteljska davanja za članove svoje obitelji koji borave u državi članici koja nije nadležna za njihovu isplatu kao da oni borave u prvoj državi članici.
- 36 Kao drugo, u članku 60. stavku 1. drugoj rečenici Uredbe br. 987/2009 predviđeno je da, osobito radi primjene Uredbe br. 883/2004, valja uzeti u obzir situaciju čitave obitelji, kao da se na sve uključene osobe primjenjivalo zakonodavstvo dotične države članice i kao da su tamo imale boravište, posebno u pogledu prava osobe da zatraži obiteljska davanja.
- 37 Kao treće, ako osoba koja ima pravo zatražiti davanja ne iskoristi svoje pravo, iz članka 60. stavka 1. treće rečenice Uredbe br. 987/2009 razvidno je da je „drugi roditelj“ naveden u popisu osoba i ustanova koji su ovlašteni podnijeti zahtjev za ostvarenje prava na takva davanja.
- 38 Iz članka 67. Uredbe br. 883/2004 u vezi s člankom 60. stavkom 1. Uredbe br. 987/2009 proizlazi, s jedne strane, da osoba ima pravo zatražiti davanja za članove svoje obitelji koji borave u državi članici koja nije nadležna za isplatu davanja i, s druge strane, da je mogućnost podnošenja zahtjeva za obiteljska davanja priznata ne samo osobama koje borave na području države članice koja je dužna isplaćivati obiteljska davanja već i svim „uključenim osobama“ koje mogu podnijeti zahtjev za priznanje prava na ta davanja, među kojima su i roditelji djeteta za koje su davanja zatražena.
- 39 Slijedom toga, s obzirom na to da roditelji djeteta za koje su obiteljska davanja zatražena ulaze u pojam „uključenih osoba“ u smislu članka 60. stavka 1. Uredbe br. 987/2009 koje imaju pravo zatražiti ta davanja, ne može se isključiti da roditelj koji boravi na području države članice koja nije dužna isplaćivati ta davanja bude osoba koja ima pravo primati navedena davanja, pod uvjetom da su ispunjene sve druge pretpostavke predviđene nacionalnim pravom.
- 40 Međutim, na nacionalnom je nadležnom tijelu da utvrdi koje to osobe sukladno nacionalnom pravu imaju pravo na obiteljska davanja.
- 41 Iz svega navedenoga proizlazi da članak 60. stavak 1. drugu rečenicu Uredbe br. 987/2009 treba tumačiti na način da fikcija koja je predviđena tom odredbom može dovesti do toga da se prizna pravo na obiteljska davanja osobi koja nema boravište na području države članice koja je nadležna za njihovu isplatu, kada su ispunjene sve druge pretpostavke za priznanje prava na navedena davanja predviđene nacionalnim pravom, a što je na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi.

O drugom prethodnom pitanju

- 42 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 60. stavak 1. treću rečenicu Uredbe br. 987/2009 tumačiti na način da dopušta da se roditelju djeteta u odnosu na koje je priznato pravo na obiteljska davanja, koji boravi u državi članici koja je dužna isplaćivati ta davanja, mora priznati pravo na navedena davanja zato što drugi roditelj koji boravi u drugoj državi članici nije podnio zahtjev za obiteljska davanja.
- 43 Kako bi se odgovorilo na to pitanje, valja uvodno podsjetiti da se u uredbama br. 987/2009 i br. 883/2004 ne određuje koje osobe imaju pravo na obiteljska davanja, iako se njima propisuju pravila koja omogućuju utvrđenje osoba koje imaju pravo tražiti ta davanja.
- 44 Naime, osobe koje imaju pravo na obiteljska davanja, kao što to jasno proizlazi iz članka 67. Uredbe br. 883/2004, utvrđuju se na temelju zakonodavstva države članice.

- 45 Nadalje, valja navesti da je u članku 60. stavku 1. trećoj rečenici Uredbe br. 987/2009 predviđeno da ako osoba koja ima pravo zatražiti davanja ne iskoristi svoje pravo, nadležna ustanova države članice mora uzeti u obzir zahtjeve za takva davanja koje su podnijele druge osobe navedene u toj odredbi, među kojima je i „uključena osoba“.
- 46 Kao prvo, i iz teksta i iz strukture članka 60. stavka 1. Uredbe br. 987/2009 proizlazi da je potrebno razlikovati podnošenje zahtjeva za obiteljska davanja od prava na isplatu takvih davanja.
- 47 Kao drugo, iz teksta navedenog članka proizlazi da je dovoljno da osobe koje mogu zatražiti obiteljska davanja podnesu zahtjev za takva davanja da time aktiviraju obvezu nadležne ustanove države članice da uzme u obzir taj zahtjev.
- 48 Međutim, pravo Unije ne priječi da takva ustanova, primjenjujući nacionalno pravo, zaključi da je osoba koja ima pravo na obiteljska davanja za dijete osoba koja nije podnijela zahtjev za njih.
- 49 Slijedom toga, kada su ispunjene sve pretpostavke za ostvarenje prava na obiteljska davanja za dijete i kada je stvarno priznato pravo na njih, nije relevantno koji se roditelj, na temelju nacionalnog prava, smatra osobom koja ima pravo na isplatu takvih davanja (vidjeti u tom smislu presudu Hoever i Zachow, C-245/94 i C-312/94, EU:C:1996:379, t. 37.).
- 50 Iz svega navedenoga proizlazi da članak 60. stavak 1. treću rečenicu Uredbe br. 987/2009 treba tumačiti na način da ne zahtijeva da se roditelju djeteta u odnosu na koje je priznato pravo na obiteljska davanja, koji boravi u državi članici koja je dužna isplaćivati navedena davanja, mora priznati pravo na navedena davanja zbog toga što drugi roditelj koji boravi u drugoj državi članici nije podnio zahtjev za obiteljska davanja.
- 51 Uzimajući u obzir odgovor na drugo pitanje, nije potrebno odgovoriti na treće prethodno pitanje.

Troškovi

- 52 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 60. stavak 1. drugu rečenicu Uredbe (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti treba tumačiti na način da fikcija koja je predviđena tom odredbom može dovesti do toga da se prizna pravo na obiteljska davanja osobi koja nema boravište na području države članice koja je nadležna za njihovu isplatu kada su ispunjene sve druge pretpostavke za priznanje prava na navedena davanja predviđene nacionalnim pravom, a što je na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi.**
- 2. Članak 60. stavak 1. treću rečenicu Uredbe br. 987/2009 treba tumačiti na način da ne zahtijeva da se roditelju djeteta u odnosu na koje je priznato pravo na obiteljska davanja, koji boravi u državi članici koja je dužna isplaćivati navedena davanja, mora priznati pravo na navedena davanja zbog toga što drugi roditelj koji boravi u drugoj državi članici nije podnio zahtjev za obiteljska davanja.**

Potpisi